

Stanovy pastoračních rad Arcidiecéze pražské

ACAP 1/2008 č.j. 0179/2008

Kardinál Miloslav Vlk, pražský arcibiskup, rozhodl na základě dosavadních zkušeností s činností pastoračních rad ve farnostech vydat nové Stanovy pastoračních rad Arcidiecéze pražské. Nové znění stanov upřesňuje některá původní ustanovení a předpokládá dosud neřešené situace, jako je např. náhlé uprázdnění farnosti bez ustanovení provizorní duchovní správy. Důležitou změnou je nově stanovené pětileté funkční období pastoračních rad, které se zdá být vhodnější z hlediska větší stability jejich práce, čímž jim umožňuje zabývat se též dlouhodobějšími strategiemi pastoračních záměrů ve farnosti. Upozorňujeme, že funkční období stávajících pastoračních rad, které jsou nyní ve funkci, se těmito stanovami nemění. Změna se týká pastoračních rad, které budou voleny až po nabytí účinnosti těchto stanov.

Stanovy pastoračních rad Arcidiecéze pražské

(1) Po projednání s kněžskou radou stanovuji, že každá farnost pražské arcidiecéze si má právo zřídit si ve smyslu kán. 536 Kodexu kanonického práva (dále jen „CIC“) pastorační radu podle těchto stanov.

(2) Pastorační rady mohou a mají být zřizovány jen za tím účelem, aby jejich činnost podporovala a vedla k účinné evangelizaci společnosti, duchovnímu oživení a povznesení farností a tím sloužila k větší slávě Boží.

I. Základní ustanovení

§ 1 (1) Pastorační rada (dále jen PR) je poradním a pracovním orgánem faráře, administrátora nebo moderátora společné duchovní správy podle kán. 517, § 1 (dále jen faráře) CIC.

(2) Pastorační rada spolupracuje s farářem při vytváření farní obce tak, aby byla živým společenstvím věřících podle slov: „Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši“ (Sk 4,32).

(3) Na základě povinnosti všech věřících podílet se na učitelském, pastýřském a kněžském úřadě (všeobecné kněžství) nese PR spoluodpovědnost za šíření poselství spásy a proměnu pozemského řádu duchem evangelia podle Kristova příkazu: „Budete mi svědky“ (Sk 1,8), viz kán. 225, §§ 1, 2 CIC. Aby mohli plnit své úkoly, snaží se všichni členové PR spolu se svými pastýři o svou duchovní formaci, další náboženské vzdělávání a o celkový rozvoj vlastní osobnosti.

§ 2 (1) Úkolem PR je spolu s farářem posuzovat otázky týkající se farnosti, radit se o nich, nalézat možnosti řešení, usnášet se na opatřeních, poskytovat součinnost při jejich realizaci nebo je přímo realizovat. Na základě znalosti situace farnosti podílet se na vytváření pastoračního programu.

(2) K úkolům PR zvláště náleží:

(a) probouzet a prohlubovat vědomí spoluzodpovědnosti za farní společenství a oživovat spolupráci jeho členů;

(b) získávat a připravovat členy farního společenství pro službu předávání víry a jejího prohlubování;

(c) podporovat vznik a rozvoj nových kněžských a řeholních povolání ve farnosti

(d) přinášet podněty a návrhy pro přípravu a slavení bohoslužeb a pro živou účast celého farního společenství na liturgii;

(e) podporovat službu v charitativní a sociální oblasti a spolupracovat s místní charitou tam, kde je ustavena;

(f) vidět zvláštní životní situaci rodin a různých skupin farního společenství a hledat účinnou pastorační a charitativní pomoc v jejich potřebách;

(g) podporovat vzdělávací činnost ve farnosti;

(h) pravidelně informovat farní společenství písemně i ústně o práci a problémech ve farnosti;

(i) společnými úkoly a akcemi posilovat vědomí společenství;

(j) zvolit jednoho svého člena za člena ekonomické rady farnosti.

§ 3 Pastorační rada má právo:

(a) sdělit biskupovi svůj názor, má-li dojít k ustanovení faráře (nikoli administrátora) v uprázdněné farnosti. Právo biskupa rozhodnout o personálních změnách dle svého uvážení tím není dotčeno.

(b) na informace o ekonomické situaci farnosti;

- (c) vyjádřit svůj názor při změnách organizace duchovní správy ve farnosti, příp. hranic farnosti, při výběru pomocníků k podávání eucharistie, lektorů, akolytů a katechetů, při plánování lidové misie či duchovní obnovy farnosti;
  - (d) podílet se na přípravě důležitých pastoračních kroků, na řešení důležitých otázek, týkajících se života farnosti, např. uspořádání církevních slavností a zvláštních slavnostních bohoslužeb (poutí, procesí, prosebných dnů) a na stanovení pořádku bohoslužeb;
  - (e) vyjádřit se ke kandidátu bohosloví.
- Pastorační rada farnosti realizuje svoje práva v souladu s ustanoveními § 14 – 21 těchto stanov.

II. Složení pastorační rady

§ 4 PR tvoří:

- (a) farář
- (b) ostatní duchovní trvale činní ve farnosti na základě pověření biskupem nebo farářem (kněží, jáhnové), příp. laik pověřený biskupem k účasti na pastorační péči o farnost podle kán. 517, § 2 CIC;
- (c) po jednom delegátu z řeholních společenství, katolických církevních sdružení (viz kán. 312 a 313 CIC, např. Charity), které jsou ustaveny ve farnosti, církevní autoritou uznaných hnutí a jiných církevních zařízení (např. škol), příp. z farností, spravovaných *excurrendo*, které nemají vlastní pastorační radu (viz § 12, odst. 3);
- (d) 2-6 členů zvolených farním společenstvím (počet určí farář po dohodě s volební komisí);
- (e) 2-6 členů jmenovaných farářem dle jeho uvážení (tento počet nesmí převýšit počet volených).

§ 5 Předsedou pastorační rady je vždy farář podle kán. 519, 536 CIC.

III. Volba do pastorační rady

§ 6 Volební právo:

- (a) právo volit má každý katolík starší 15 let, příslušející do farnosti;
- (b) právo být zvolen má každý katolík starší 18 let, který je ochoten plnit úkoly PR.

§ 7 Volební řád:

- (a) PR se ustavuje na dobu 5 let, v případě prvního ustavení PR ve farnosti na 1 rok;
- (b) farář jmenuje tříčlennou volební komisi a požádá písemně jednotlivé instituce ve farnosti o jmenování delegátů do PR (viz § 4, písm. c);
- (c) kandidáty může navrhnout každý člen farnosti, který má právo volit. Písemné návrhy přijímá farář a volební komise. Společně posoudí, zda navržení kandidáti splňují podmínky pro právo být zvolen a vyžádá si jejich souhlas s kandidaturou;
- (d) volební komise určí termín, místo a způsob konání voleb a sestaví kandidátku ze všech navržených kandidátů s vyloučením těch, kteří byli jmenováni do PR jako delegáti (viz § 4, písm. c);
- (e) seznam kandidátů, termín a místo konání voleb musí být zveřejněn nejpozději 14 dní před volbami ohlášením při bohoslužbách a na vývěsce v kostele. Stejným způsobem se zveřejní seznam členů PR delegovaných jednotlivými institucemi;
- (f) v případě potřeby zajistí volební komise představení jednotlivých kandidátů voličům.

§ 8 Průběh voleb:

- (a) v den voleb dostane každý oprávněný volič, který má zájem volit, volební lístek, na němž označí vybrané kandidáty podle počtu, který má být zvolen. Pokud označí kandidátů více, je jeho hlas neplatný.
- (b) sčítání hlasů provede v den voleb volební komise;
- (c) volební komise sepiše protokol o provedení voleb, který obsahuje:
  - datum a místo konání voleb
  - počet odevzdaných platných volebních lístků
  - jmenný seznam kandidátů s počtem odevzdaných hlasů
  - podpisy členů volební komise;
- (d) volební komise do týdne oznámí zvoleným kandidátům písemně výsledky voleb;
- (e) členy PR se stávají ti z kandidátů, kteří prostou většinou odevzdaných hlasů získali hlasů nejvíce a mandát přijali. Při rovnosti hlasů se mandát určí losem.
- (f) nepřijme-li zvolený kandidát mandát, nahradí ho další kandidát, který získal při hlasování nejvíce hlasů a souhlasí se zvolením; je-li takových více, mandát se určí losem;

(g) volební komise seznámí s výsledky voleb farní společnosti do 14 dnů od data konání voleb.

(h) protokol o provedení voleb se uloží v archivu farnosti

IV. Ustavení pastorační rady

§ 9 Do jednoho měsíce po volbách svolá předseda všechny členy pastorační rady k ustavujícímu zasedání.

§ 10 (1) Před termínem konání ustavujícího zasedání jsou členové pastorační rady uvedeni do funkce předsedou PR vhodným způsobem, například složením tohoto slibu před shromážděným farním společenstvím: „Chcete svědomitě plnit své poslání v pastorační radě a přispívat k růstu Božího království v naší farnosti?“ Členové PR podají předsedovi ruku se slovy: „Ano, to slibuji. Kež mi Bůh pomáhá.“

(2) Současně předseda PR předá členům PR jím podepsané dekrety o ustanovení za členy PR. Při dodatečném přijetí nového člena PR se postupuje analogicky.

§ 11 Na ustavujícím zasedání zvolí pastorační rada místopředsedu a sekretáře z členů PR a členy pastoračního výboru. Pokud se výbor neustavuje, plní jeho funkci předseda s místopředsedou a sekretářem.

§ 12 (1) Každá farnost společné duchovní správy a každá farnost spravovaná excurrento může mít vlastní PR.

(2) Kde několik farností spravovaných jedním farářem tvoří přirozený celek, je možno ustavit jednu PR pro tento celý obvod.

(3) Ve farnostech spravovaných excurrento, kde nejsou splněny podmínky bodu (1) a (2), vyšle společenství věřících po dohodě s farářem jednoho delegáta do ustavené PR v sídelním místě dotyčného faráře.

§ 13 Datum ustavení PR se jmenným seznamem členů a funkcí oznámí předseda do jednoho měsíce farnímu společenství, svému vikáři a generálnímu vikáři diecéze.

V. Způsob práce

§ 14 Zasedání pastorační rady svolává a řídí předseda. Tuto povinnost může přenést na místopředsedu pro jednotlivý případ. Zasedání a jednání nesvolaná předsedou, či svolaná bez jeho pověření, anebo jím dodatečně neschválená, jsou tím samým neplatná.

§ 15 Sekretář je odpovědný za korespondenci a vyhotovení zápisů ze zasedání PR a pastoračního výboru (viz § 25). K platnosti korespondence a zápisů je nutné, aby byly podepsány předsedou.

§ 16 Při uvolnění farnosti, nebo je-li faráři bráněno ve výkonu služby (srov. kán. 539), a není-li dosud postaráno o farnost v souladu s kán. 539 CIC, ani nepřevzal řízení farnosti nikdo prozatímně v souladu s ustanovením kán. 541 CIC, vyrozumí místopředseda ordináře o nastalé situaci. Zároveň mu přísluší po tu dobu svolávat a řídit právoplatně činnost PR, pokud ordinář nerozhodne jinak.

§ 17 (1) Pravidelná zasedání PR se konají aspoň dvakrát do roka. Předseda je svolá písemně nejpozději jeden týden předem. Společně s pozvánkou obdrží členové program jednání schválený předsedou pastorační rady.

(2) Mimořádné zasedání PR může být svoláno z rozhodnutí předsedy. Předseda je povinen svolat pastorační radu pokud jej o to požádá minimálně 1/3 členů PR nebo polovina členů ekonomické rady farnosti.

§ 18 Každý člen PR má právo nejpozději 14 dní před zasedáním PR písemně navrhnout, o čem má PR jednat. Návrh předložený během zasedání se zařadí na program jednání po schválení nadpoloviční většinou přítomných členů PR.

§ 19 (1) Hlasovací právo mají všichni členové PR.

(2) Je-li sporné, jaký názor má většina, anebo požádá-li o hlasování ve věci některý člen PR, dá předsedající hlasovat.

(3) PR je schopná vyjádřit svůj názor, je-li přítomna nadpoloviční většina členů PR.

(4) Žádá-li většina přítomných tajné hlasování, je třeba to respektovat.

§ 20 (1) Hlasovací právo mají všichni členové PR.

(2) Při rovnosti hlasů, nebo nesouhlasí-li předseda s názorem většiny, odkládá se realizace rozhodnutí do příštího zasedání, kdy se o věci jedná znovu.

(3) Nesouhlasí-li předseda a nedojde-li k dohodě ani po novém projednání, je předseda povinen o záležitosti informovat diecézního biskupa, který o záležitosti rozhodne.

§ 21 Zápis ze zasedání:

- (a) během každého zasedání se pořizuje zápis, který musí podepsat předseda a zapisovatel;
- (b) obsahem zápisu je:
  - den a místo konání zasedání
  - jméno předsedajícího a zapisovatele
  - jména přítomných, nepřítomných, omluvených a přizvaných
  - předložené návrhy
  - výsledky hlasování
  - doslovné znění usnesení; hlasoval-li někdo proti nějakému bodu usnesení, má právo zdůvodnit svůj postoj v zápisu
  - rozdělení úkolů a termín splnění
  - stanovení termínu dalšího zasedání;
- (c) na závěr zasedání se zápis schválí s právem každého přítomného člena PR vznést připomínky;
- (d) zápisy se archivují ve farním archivu.

- § 22 Schůze PR jsou veřejné. Jsou-li proti účasti veřejnosti oprávněné námitky, rozhodne PR konat zasedání neveřejné. Pak jsou všichni členové PR vázáni mlčenlivostí.
- § 23 PR informuje věřící o své činnosti běžným způsobem (oznámeními na vývěskách v kostele a ohláškami při bohoslužbách). Kromě toho má PR jednou ročně vydat pastorační zprávu.
- § 24 Při vizitaci farnosti kontroluje vizitátor také činnost PR a vyslechne její členy i jejich připomínky (je-li třeba i v soukromém rozhovoru) k pastorační práci ve farnosti. PR se podílí na přípravě vizitace a sestavení vizitační zprávy. Po skončení vizitace předseda seznámí PR s obsahem a závěry vizitační zprávy a PR je řádně projedná na svém zasedání.

VI. Pastorační výbor

- § 25 Pastorační rada volí ze svého středu pastorační výbor tam, kde to uzná za vhodné, a vždy tam, kde počet členů PR je víc než 12 osob. Pastorační výbor je výkonným orgánem PR, který zajišťuje kontinuitu práce PR mezi jejími jednotlivými zasedáními. Přípravuje program zasedání PR, jedná o věcech, které nesnesou odkladu, pokud nerozhodne o svolání mimořádného zasedání PR.
- § 26 Složení pastoračního výboru:
  - (a) předseda PR
  - (b) místopředseda PR
  - (c) sekretář PR
  - (d) 2 další členové PR, které PR zvolila ze svých členů
- § 27 Pastorační výbor se schází dle potřeby, zpravidla jednou měsíčně. Svolává ho vhodným způsobem a jeho jednání řídí předseda PR, popř. místopředseda pověřený předsedou. O každém zasedání se pořídí zápis ve smyslu § 21.

VII. Odborné komise

- § 28 Je-li třeba, může PR jmenovat odborné komise pro speciální úkoly a vymezí jim pravomoc.
- § 29 Odborné komise jsou za svou činnost odpovědné PR a předkládají jí požadované zprávy ve stanovených lhůtách.

VIII: (zrušen)

IX. Zánik členství v pastorační radě

- § 30 1) Předsedovi pastorační rady a členům podle § 4, písm. b zaniká členství ztrátou církevního úřadu, resp. ztrátou pověření a smrtí.
 (2) Při uprázdnění úřadu faráře mandát ostatních členů PR trvá.
 (3) Nový farář svolá PR do jednoho měsíce od nástupu služby. Řádně zvolenou PR nemůže farář bez závažného důvodu a souhlasu ordináře rozpustit před uplynutím mandátu PR.
- § 31 1) Delegovaným členům (§ 4, písm. c), voleným členům (§ 4, písm. d) a jmenovaným členům (§ 4, písm. e) zaniká členství uplynutím volebního období, rezignací a smrtí. Rezignace na členství ve PR se podává písemně předsedovi PR.
 (2) Farář může jednotlivě odvolat výše jmenované členy PR jen z těchto důvodů:
  - (a) když způsob jejich jednání přináší farnímu společenství závažnou škodu nebo zmatek;
  - (b) při ztrátě dobré pověsti u řádných a vážených farníků.
 O tomto kroku a jeho důvodech je povinen farář informovat ordináře. Proti tomuto rozhodnutí faráře se dotýčný může odvolat k ordináři.
 (3) U delegovaných členů (§ 4, písm. c) zaniká ve PR též odvoláním ze strany instituce, která ho delegovala.

- § 32 tratí-li mandát delegát instituce (§ 4, písm. c), vyšle tato instituce nového delegáta s mandátem do konce příslušného volebního období.
- § 33 tratí-li mandát volený člen PR, nahradí ho další kandidát, který získal při posledních volbách do PR největší počet hlasů, mandát přijal, složil slib a obdržel dekret. Při rovnosti hlasů určí pastorační rada losem jednoho z nich.
- § 34 Pastorační rada jako celek i její jednotliví členové mohou být odvoláni před skončením svého mandátu diecézním biskupem. Biskup současně rozhodne o nových volbách.

X. Závěrečná ustanovení

- § 35 (1) Tyto stanovy vstupují v platnost schválením arcibiskupa, účinnosti nabývají po uplynutí jednoho měsíce od vyhlášení v ACAP (kán. 8 § 2 CIC).
- (2) Dnem účinnosti těchto stanov pozbývají platnosti dosavadní stanovy Pastoračních rad Arcidiecéze pražské ze dne 1.4.2000 ve znění novely ze dne 29.6.2004.
- (3) Funkční období stávajících pastoračních rad se těmito stanovami nemění.

V Praze dne 11.1.2008

kardinál Miloslav Vlk arcibiskup pražský